

KLAGANDE

Jörgen Heikki
Sveriges Radio
105 10 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Sametingets beslut den 14 augusti 2018, dnr 2018-740,
se bilaga A (underbilagor uteslutna)

SAKEN

Rätt att ta del av allmän handling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten ändrar Sametingets beslut och förklarar att den begärda handlingen är allmän handling hos Sametinget.

Det ankommer på Sametinget att pröva om handlingen ska lämnas ut till Jörgen Heikki.

YRKANDEN M.M.

Jörgen Heikki yrkar att den begärda handlingen ska lämnas ut. Till stöd för sin talan anför han i huvudsak följande. Av uppdragsförfrågan som utgjort underlag för upphandlingen av konsulten framgår att Sametinget ställt krav dels på stor erfarenhet och kompetens kring frågor inom biblioteksverksamhet och litteratur, dels på kunskaper om samisk kultur, språk och historia. För att fullgöra uppdraget har krävts gedigna kunskaper och erfarenheter som få personer i landet sammantaget besitter. Sametinget har alltså anlitat en specialist.

Av avtalet framgår att konsulten skulle utvärdera och analysera verksamheten och komma med förslag på åtgärder för att utveckla biblioteket. Den styrgrupp som tillsattes av Sametinget skulle enligt uppdragsförfrågan tolka uppdraget samt följa och stödja konsultens arbete. Sammanfattningsvis framgår inte annat än att konsulten, med stöd av sina särskilda erfarenheter och kunskaper, självständigt skulle göra egna analyser av och presentera egna slutsatser kring hur verksamheten kan utvecklas. Av praxis framgår att en rapport från en konsult med ett sådant självständigt uppdrag inte är att betrakta som framställd inom myndigheten utan som en inkommen handling och därmed allmän.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 2 kap. 3 § första stycket tryckfrihetsförordningen, TF, är en handling allmän om den förvaras hos myndighet och enligt 6 eller 7 § är att anse som inkommen till eller upprättad hos myndigheten.

Av 2 kap. 8 § TF framgår att om organ som ingår i eller är knutet till ett verk eller liknande myndighetsorganisation har överlämnat handling till annat organ inom samma myndighetsorganisation eller framställt handling

för sådant överlämnande, ska handlingen inte anses som därigenom inkommen eller upprättad i annat fall än då organen uppträder som självständiga i förhållande till varandra.

Jörgen Heikki har begärt ut en handling innehållande utvärdering, analys och förslag rörande Sametingets biblioteksverksamhet. Handlingen har överlämnats till Sametinget från en konsult som myndigheten anlitat. Frågan i målet är om den begärda handlingen utgör allmän handling i TF:s mening. Avgörande för denna fråga är i första hand om handlingen ska betraktas som framställd inom Sametinget eller som en till Sametinget inkommen handling.

Sametinget har motiverat det överklagade beslutet med att konsulten genomfört uppdraget i samarbete med Sametinget på ett sådant sätt att denne inte har intagit en självständig ställning i förhållande till myndigheten och att den handling som konsulten överlämnat till myndigheten därför inte ska ses som inkommen i TF:s mening.

När en konsult med särskild sakkunskap i speciella frågor har knutits till en myndighet eller fått i uppdrag att avge ett utlåtande ska denne som huvudregel ses som självständig gentemot myndigheten. I rättsfallet RÅ 1987 ref. 1 ansågs en till Riksrevisionsverket ingiven rapport från ett konsultföretag utgöra allmän handling. Konsultföretaget skulle göra en självständig, på dess särskilda sakkunskap grundad analys av de frågor som var aktuella. Trots det samarbete med tjänstemän hos verket som förekommit under arbetets gång ansågs konsultföretaget ha intagit en så fristående ställning i förhållande till verket att rapporten inte var att betrakta som framställd inom verket utan som en inkommen handling.

Av uppdragsförfrågan framgår att Sametinget vid val av konsult ställt krav på kunskap om samisk kultur, språk och historia samt lagt stor vikt vid

kompetens och erfarenhet av biblioteksverksamhet eller inom litteraturområdet. Uppdraget har enligt avtalet omfattat utvärdering och analys av verksamheten vid Samernas bibliotek, förslag till åtgärder för att vidareutveckla biblioteket samt rapportskrivning. Av handlingarna framgår vidare att uppdraget skulle utföras i samarbete med styrgruppen, som bestått av tre chefer inom Sametinget, och att styrgruppen skulle ha det yttersta ansvaret för uppdraget och ansvara för planering, kontroll och styrning av arbetet. Konsulten skulle enligt uppdragsförfrågan vara operativt ansvarig för projektet, skriva rapport samt vara föredragande och sammankallande för styrgruppen.

Utredningen ger stöd för att den av Sametinget anlidade konsulten skulle genomföra de väsentliga delarna av uppdraget självständigt baserat på de efterfrågade kunskaperna och erfarenheterna. Konsulten har därmed, trots det samarbete som skett med Sametinget, haft en sådan fristående ställning gentemot myndigheten att den aktuella handlingen inte kan betraktas som framställd inom myndigheten. Den handling som konsulten överlämnat till Sametinget och som förvaras hos myndigheten ska således anses vara inkommen i TF:s mening. Det innebär att handlingen är allmän. Det ankommer på Sametinget att pröva Jörgen Heikkis begäran mot gällande sekretessbestämmelser.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 2).

Mats Törnered
kammarrättslagman
ordförande

Petra Ebbing
kammarrättsråd
referent

Anders Eriksson
tf. kammarrättsassessor

Sara Zell
kammarrättsfiskal
föredragande

BESLUT

Datum
2018-08-14

Sametingets beteckning
Dnr 2018-740

Jörgen Heikki
Sveriges Radio
Oxenstiernsgatan 20
105 10 STOCKHOLM

Sámediggi
Sámedigge
Sámedigge
Saemedigkie

Begäran om utlämnande av handling**Beslut**

Sametinget lämnar inte ut den begärda handlingen.

Ärendet

Jörgen Heikki har till Sametinget den 16 maj 2018 inkommit med en begäran om att "få en kopia på utredningen om samernas bibliotek som överlämnats till Sametinget av konsulten Nils-Henrik Sikku i mars 2018". Sametinget fattade den 17 maj beslut i ärendet som Jörgen Heikki överklagade till Kammarrätten i Sundsvall. Kammarrätten har i mål 1390-18 avvisat överklagandet och överlämnat handlingarna i målet till Sametinget för den handläggning som krävs. Sametinget fattar härmed nytt beslut i ärendet.

Gällande rätt

Enligt 2 kap 13 § tryckfrihetsförordningen (1949:105) ska en begäran att få avskrift eller kopia av allmän handling behandlas skyndsamt. Av 2 kap 3 § framgår bl a att en handling är allmän om den förvaras hos myndighet och enligt 6 eller 7 § är att anse som inkommen till eller upprättad hos myndighet. Av 2 kap 8 § framgår att har ett organ som ingår i eller är knutet till myndigheten överlämnat handling till annat organ inom samma myndighetsorganisation, ska handlingen inte anses som inkommen eller upprättad i annat fall än då organ kan uppträda som självständiga i förhållande till varandra. I 2 kap 9 § andra stycket anges att ett utkast eller koncept till myndighets beslut eller skrivelse och annan därmed jämställd handling som ej har expedierats anses inte som allmän handling, såvida den inte tages om hand för expediering.

Adress
Sametinget
Box 90
981 22 KIRUNA

Telefon
0980-780 30
Telefax
0980-780 31

E-post
kansli@sametinget.se
Hemsida
www.sametinget.se

Bakgrund

Sametinget fick i uppdrag från regeringen att utvärdera och analysera verksamheten vid Samernas bibliotek. Sametinget beslutade att uppdraget skulle genomföras med en organisation bestående av en styrgrupp, en referensgrupp och en extern konsult. Styrgruppen har bestått av chefer på Sametinget (kanslichef, avdelningschef för språk, kultur och information och ekonomichef), referensgruppen har bestått av företrädare för samiska organisationer och personer med fackkunskaper. Den externa konsult som anlätades är Nils-Henrik Sikku (nedan benämnd konsulten).

Styrgruppen har haft det yttersta ansvaret för uppdraget och har ansvarat för planering, kontroll och styrning av arbetet. Det är därutöver styrgruppen som har tolkat uppdraget för genomförandet, tagit fram förfrågningsunderlag för upphandling och beslutat om budget, säkerställt tillgången på resurser, följt och understött arbetet, informerat Sametingets styrelse om arbetet och tagit ställning till slutresultatet och överlämnat detta till regeringen.

Konsulten har varit ålagd att utföra uppdraget i samarbete med Sametingets styrgrupp. Konsulten har varit och är förhindrad att använda uppdraget eller på annat sätt hänvisa till Sametinget i sin marknadsföring och att publicera eller på annat sätt använda arbetsmaterial eller slutresultat om inte Sametinget skriftligen godkänner detta. Sametinget har förbehållit sig alla immateriella rättigheter till allt material och alla arbetsresultat som framtagits under uppdraget. Sametinget har förbehållit sig rätten att fritt använda, bearbeta, ändra och överlåta resultatet av uppdraget.

När konsulten överlämnade sin skriftliga redogörelse över uppdraget har Sametinget i betydande grad omarbetat materialet innan uppdraget redovisades för regeringen. Vid arkivläggningen har konsultens redogörelse utlämnats och inte tagits om hand för arkivering.

Sametingets motivering

Sametingets uppfattning är att konsulten genomfört uppdraget i samarbete med Sametinget och Sametingets styrgrupp på ett sådant sätt att konsulten inte har intagit en självständig ställning i förhållande till Sametinget. Konsulten har inte företrätt en särskild sakkunskap eller särskilda intressen som inte finns representerade inom Sametinget. Det redovisade resultatet av konsultens arbete kan därför inte vid översändandet till Sametinget anses ha inkommit till Sametinget. Vid det stadiet är redogörelsen att betrakta som ett utkast som därefter inte tagits om hand för arkivering och som till följd härav inte utgör en allmän handling. Därför föreligger inte någon enligt tryckfrihetsförordningen grundad skyldighet för Sametinget att utlämna den begärda handlingen.

Utvecklande av Sametingets motivering

Som framgått inledningsvis har Jörgen Heikki tidigare överklagat Sametingets beslut att inte lämna ut handlingarna. Överklagandet bifogas som bilaga 1. Sametinget har bemött vad som anförs i överklagandet i ett tidigare yttrande, bifogas som bilaga 2. Vad Sametinget anför i anledning av det tidigare överklagandet utgör också i Sametingets motivering.

Överklagan

Detta beslut kan överklagas till Kammarrätten i Sundsvall, se sista sidan.

Deltagande i beslutet

Beslutet har fattats av kanslichefen Anja Taube efter föredragning av verksjuristen Peter Engström.

Anja Taube

Peter Engström

Bilagor

Bilaga 1: Överklagande 2018-05-25

Bilaga 2: Sametingets yttrande 2018-06-04

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul-, eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.